

sploh, je v seji 19. novembra, ko se je znana razprava nadaljevala, strastno ropotal blizu 2 uri socialni demokrat Schuhmeier. Govoril pa je k praznim klopem; še lastni somišljeniki ga niso marali poslušati. Enako nevarno je udrihal po katoliki cerkvi češki mokač Klofač. Vsem predgovornikom je pa odgovarjal v imenu katoliških Čehov, Slovencev in Rusinov, ki so združeni v slovanskem centru, moravski poslanec, odvetnik dr. Hruban. Njegove možate besede so vzbudili največjo pozornost. Katoliški poslanci so mu živahno pritrjevali — liberalni glasno ugovarjali. Dokazal je, da vse zdajšnje gibanje proti francoskim redovnikom ni nič drugega, kakor: zatreti katoliško cerkvo in priklopiti Avstrijo Prusom. Zato je pa tudi brez števila poslancev po končanem govoru častitalo dr. Hrubanu, med njimi tudi krščanski socialci. Za dr. Hrubanom je govoril proti redovnikom še dr. Gross, potem pa je poskušal nekako pomiriti razburjene duhove naučni minister dr. Hartel. Rekel je, da niso redovniki v tolikem številu naseljeni v Avstriji, da bi bila njihova posestva v nevarnosti. Brez števila govornikov je že vpisanih za in proti. Proti redovnikom bo govoril tudi dr. Tavčar.

#### V varstvo vinorejstva.

Več občin iz Haloz je poslalo poslancu Žičkarju peticijo na državni zbor, na kateri je podpisanih 50 vinogradnikov, da se varuje domače vinarstvo, ker sicer propadejo vinogradniki. Enaka prošnja se bo predložila tudi gosposki zbornici.

## Politični ogled.

**Naša rešitev.** Ljubljanski list «Slovenec» je v jedni zadnjih števil razpravljal, kako ljuto se sedanje čase zaganjajo v južne Slovane Nemci, Italijani in Mažari. Na vsaki način nas hočejo pozobati. In potem se vpraša dalje: «Kaj moremo storiti proti temu? Edino, kar nam preostaja, je organizacija ljudstva. Na »razumnistvo« se ne moremo zanašati, saj je poznamo. Hrvatje imajo vseučilišče, imajo akademijo, imajo galerije, imajo srednje šole, in kaj jim to

Kar ga je najbolj bolelo, je bila misel, da ne more pri nikomur najti tolažbe. Saj ni smel niti s spovednikom govoriti o svoji nesreči, ne da bi prelomil tisti pečat, katerega neomadeževano ohraniti je obljubil. O kolikrat se mu je bližal skušnjavec, ki je njegov ponos vzbujal proti globokemu poniževanju, njegov nagon za prostost proti izgubi prostosti, njegovo hrepenenje po tolažbi proti duševni osamelosti. Vso odločnost svoje močne narave, svojo od srčne udanosti oživljeno dušo je porabil v to, da bi prišel do zmage.

Mislite si človeka, ki je dozdej z duševnimi močmi in srčno udanostjo deloval in v tem delu sladkega zadovoljstva iskal in ga našel, kako sedi samotni v celici in kako z rokami slamo veže in plete v preproge. Kolikrat mu je šepetal skušnjavec v teh samotnih urah v uho: «Vrži vendar ta jarem sramote raz sebe. Oprosti se obsodbe, ko tvoje od Boga ti izročene moči ginevajo, svet pa mož toliko potrebuje. Le jedna beseda, jedno ime zadostuje. S tem še ne izdaš spovednega zaupanja, kdo drugi te bo oprostil, mučenik duhovniških dolžnostij boš; celi svet bo gledal na te in tvoje ime občudovaje imenoval. Se ne pregrešiš na sebi samem in na službi, ki si se ji posvetil, ako se za celih deset let obsodiš k tej nedelavnosti. Pomisli, deset, deset dolgih let. Boš jih preživel? In ako tvoje zdravje premaga vse trpljenje in zopet prostost dosežeš, ne ostaneš potem izgnanec, hudodelnik, katerega celo službeni tovariši zaničujejo in katerega si ne bodo upali v svoje družbe sprejemati?»

(Dalje sledi.)

pomaga za politični boj? Bolj so tlačeni, bolj so ponižani, kakor mi ubogi Slovenci, ki nimamo nič drugega, kakor kmete, delavce in kapelane. A ti naši ljudje se drže krepko in imajo zavednost in moštvo. To nas drži, in edino le v organizaciji priprostega naroda je naša rešitev. Jedro ljudstva moramo ohraniti krepko in zdravo, poučevati ga moramo, družiti v gospodarskih in političnih društvih, in neprestano poučevati. Potem lahko gre čez nas burja tujih navalov. Odbila nam bo veje, ki štrle visoko v zrak, a deblo naroda bo ostalo in poganjalo vedno nove, sveže mladike.»

**Shod avstrijskih vinogradnikov** se bo obhajal v Kremsu na Nizje Avstrijskem meseca septembra prihodnjega leta. Zraven bo tudi razstava vinogradniškega in kletarskega orodja.

**Sodba o naših sodiščih.** «Spodnještajski Slovenci ne morejo stopiti v sodno dvorano s pomirljivim čuvstvom popolnega zaupanja, temveč le s posebnim strahom in trepetom. Ker edno je gotovo. Četudi jim ni treba udajati se strahu glede stvarne razsodbe njihove zadeve, ali če so povabljeni le kakor priče in nimajo na izidu pravde nikakšnega zanimanja, vendar ne bodo zapustili sodne dvorane brez mnogih občutnih žaljenj, ki so jih pretrpeli na svojem narodnem čuvstvu, in ta žaljenja so jim bila prizadeta od državno nastavljenih uradnikov vedoma, da velikokrat z namenom, v vsakem slučaju pa z vednostjo justične uprave. Tu obstoja nakana v zaničevanju in zapostavljanju slovenskega jezika pri sodiščih na Spod. Štajerskem.» Tako je sodil o naših sodiščih poslanec Biankini dne 4. novembra v državni zbornici.

**Postopanje davčnih oblasti.** Občina Vsehrom na Češkem je bila lani in letos po uimih hudo prizadeta. Čeprav so bili l. 1900 vsi pridelki uničeni, vendar se je odpisalo vsega skupaj samo 200 K davka. Letos se je zopet cenilna komisija izrekla, da so uime vse pridelke uničile. Okrajno glavarstvo pa je v Vsehrom naznanilo, da bo koncem novembra prišlo v Vsehrom rubit zavoljo neplačanih davkov. Češki agrarni (poljedelski) poslanci so se vsled tega pritožili pri finančnem ministerstvu. Kako pa se postopa nasproti bogatinom, razjasnil je na jednem slučaju poslanec Daszynski v državni zbornici, ko je rekel: «Ali ne znate, da je sedanji deželni (gališki) maršal, voditelj gališkega deželnega zbora, poverjevalec davkov? Ali je tajnost, da je ta mož, ki ima en milijon čistih dohodkov, kot poverjevalec davkov najprej priznal samo 90.000 gld. čistega dobička in še le pozneje na prigovarjanje grofa Korytovskega 200.000 gld. Torej je še vedno odtegnil 800.000 gld. obdačenju. In ta mož, ta poverjevalec je grof Andrej Potocki, sedaj voditelj častivrednega gališkega deželnega zbora.»

## Dopisi.

**Iz Konjic.** (Zborovanje »Katol. političnega društva.«) Katol. politično društvo je zborovalo v nedeljo popoldne v Konjicah. V prav velikem številu so se zbrali udje, kar nam kaže, kako se naši kmetje zavedajo. Sploh z veseljem opazujemo, da se je že marsikateri konjiški okoličan vzdramil vsled obnašanja in postopanja konjiških nemčurjev.

Točno ob 3. uri otvori prvomestnik zborovanje. S prijaznimi besedami pozdravi zborovalce in omeni imenitnost dneva, ker so ravno ta dan pred 12. leti prišli dr. M. Napotnik, preslavni konjiški rojak v Maribor kot knezoškof. Odposlje se jim tudi udanostna izjava društva. Nadalje predlaga, da se čestita knezu Ernst Windisch Grätz o priliki zaroke njegovega prejasnega sina Otona z nadvojvodinjo Elizabeto. Knez se je takoj brzojavno zahvalil. Slednjič zahvali se društvo prestolonasledniku Fran Ferdinandu zavoljo protektorata katoliških šol.

Nato podeli besedo g. Bele-tu, potovalnemu učitelju iz Maribora. Ta znani strokovnjak podučil v dobro premišljenem govoru zborovalce, kako jim je ravnati z vinogradi sedaj, ko se tudi našim krajem bliža trtna uš in se je tu in tam že prikazala. Vsi so z vidnim zanimanjem sledili govoru.

Med tem govorom stopi v krasno okinčeno zborovalno dvorano č. g. drž. poslanec Žičkar, katerega so vsi s krepkimi živjoklici pozdravili.

Po končanem poduku g. Bele-ta dobi naš velezaslužni poslanec V. kurije besedo. Ker je bilo že pozno, je v kratkih pa jednatih besedah razložil stanje slovenskih poslancev na Dunaju. Omenil, kaj so že storili in kaj še nameravajo storiti naši poslanci, ako jim bode pripuščalo surovo obnašanje Vsenemcev v državnem zboru. Zborovalci so glasno pritrjevali besedam govornikovim in so se mu zahvalili za to trudapolno in dolgo pot.

Še drugi bi radi spregovorili, pa ni bilo časa zaradi pomanjkanja časa. Vsprejela se je le še resolucija zaradi vseučilišča v Ljubljani, ki se je poslala držav. zboru. Ponovila se zopetno prošnja za dvojezične poštne pečate. Ob polu 6. uri zvečer je prvomestnik z velikim navdušenjem sklenil zborovanje.

**Celje.** (Narodni trgovci). Žalostne razmere! Pod geslom «svoji k svojim» brali smo pred kratkim v «Domovini» pritožbo trgovcev, da se narodnjaki ne držijo tega gesla in ne zahajajo samo k njim kupovat svojih potrebščin.

Dolžnost vsakega Slovenca bi bila, se tega gesla držati, ker se na ta način gospodarsko razvijamo in jačimo, nasprotnika pa tudi nehote slabimo.

Ravno tako pa imajo tudi trgovci dolžnosti napram narodu. Naj bi nastavljali v svojih trdkah izključno slovensko osebo in bi tako dali Slovincem, s katerimi hočejo kupčevati, tudi zasluzka.

Sicer se držijo večidel vsi trgovci tudi pri nastavljanju uslužbencev gesla «svoji k svojim», imamo pa eno trdko, v katerej so v tem obziru res žalostne razmere.

Koliko nad in upanja smo imeli, ko se je ta trgovina ustanovila. In sedaj? Vodja trgovine je pristen Nемец, njegov namestnik tudi, oba slovenskega popolnoma nevešča, par komijev nemčurjev, potem še le nekaj komijev in slednjič hlapcev — Slovencev. Torej tudi tukaj je Nемец gospod in Slovenec hlapec, in to je slovenska trgovina? Svetovali še bi posestniku te trgovine, da si odjemalce naroči tam kje od nemškega Gradca.

Nemci vzamejo si za uslužbenca sicer nemško misleče, pa slovenskega večje uslužbenca, da lažje kmete na svojo stran dobijo. V tej trgovini pa še tega ni. Ali človek more verjeti, da je to slovenska trgovina, če pride notri ter nagovori vodjo slovenski, in ta ga gleda kakor ostrmel, pa ga besede ne razume. Ali je to narodna trgovina?

**Sv. Trojica v Slov. gor.** (Bela žena.) Nemilo so doneli zvonovi oni terek; pretresljivo je zvenel iz ust sestero duhovnikov in odmeval otožni «miserere»; velik pogreb se je vil od cerkve Sv. Trojice na pokopališče; glasno ihtenje pogrebcev je pa jasno pričalo, da je bela žena zopet pokosila drago, ljubljeno osebo. In resnično! Pobralla je smrt eno najboljših krščanskih žen trojske župnije, Marijo Vogrin. Ime Vogrin je vsakomur znano po celém šentlenartskem okraju. Saj je g. Anton Vogrin, mož ravno umrle žene, dolgo časa bil načelnik okrajnega zastopa, saj je ta mož še sedaj odbornik tega zastopa, odbornik posojilnice in okrajne hranilnice, in dolgo vrsto let je cerkveni ključar. In rajna njegova žena je bila ravno tako daleč poznana kot vrla žena, vzgledna, krščanska mati. Troje otrok je zapustila, dve hčerki, izmed katerih je ena učiteljica in enega sina. In ravno ti trije otroci so pravi biseri trojske župnije. Sin Aleš, star kakih 19 let, je vzgled pravega slovenskega in kr-